

ARADUL

Cetitori! Stați-ne în ajutor, pentru a scăpa de drojdia socială, care produce fermentații anarhice!

CTIA și ADMINISTRAȚIA:

D, Str. Eminescu No. 18.

Telefon: 266.

Organ al Asociației »Infrățirea«
Apare săptămânal.

ABONAMENTE:

Pentru particulari:	Pentru autorități și instituții
150 Lei 1 An	250 Lei 1 An
80 6 Luni	140 6 Luni
40 3 Luni	70 3 Luni

..... în străinătate dublu.

»KARTIRMACHER«-i politici.

Putut constata, că o mână amani cari nu au ce risca, eni fără scrupule și fără oțuni serioase, făuresc tot de denunțuri, anonime sau ate, împotriva bărbaților puși nducerea oficiilor publice, le-o parte pentru a se face din punct de vedere politic, ol pentru a-și face lor sinlocuri vacante pentru a le a.

escoperirea incorectitudinilor onstatarea incapacității o doși noi; căci până când nu pus fiecare la locul lui nu putea da înainte. Inșă sub rnul dlui Prof. Iorga, nu pu-admite, ca niște desperați și njurătorii unei munci sistece, să-și facă de cap; nu m admite, ca să se abuzeze unătatea dlui Prof. Iorga și orința sa de a îndrepta stăde azi, înrăutățite tocmai prin tecul acestor trepăduși po- în chestiunile obștești. Guul actual a declarat, că nu condus de considerațiuni po, și nici nu lasă ca 'n chesde administrație publică să mestecată politica și interede partid. Cum aceste dețiuni sunt serioase și foarte t făcute, un om de bun simț e poate disconsidera ori ; cu atât mai puțin nu va a cuteza de a continua trae politice de a scoate din ciile publice oameni, cari își datoria, — numai pentru a loc aderenților dați afară de sarii politici, tocmai în baza ectitudinii lor în îndeplinerviciului.

a văzut că s'au înaintat de-ri împotriva primarului și a orului poliției, cari ambii nu i bănuși din partea oame- serioși, că ar fi capabili de rectitudinii, nici nu li se poate ta incapacitatea profesională. persoane lipsite de simțul tății au stăruit să fie aleși epuți, ori senatori, apoi să numiți prefecți ori primar edinte de Comisie Interi-), și când au văzut, că au de pretutindenți, continuă obrasnici, fie trimițând de- indecente la București, fie iziând deputațiuni de subur- pentru a se indica în anu- situații. Nu-și dau seama scăpați, că nu-și pot plăti ile la chelneri, cu bani căș- în situații publice, unde e întronată cinstea și capa- a; nu-și dau seama acei i și petrificați în rele, că

Situația Politică

Ce se lucrează în vacanță? — Legi, modificări, legi de unificare, de organizare, etc. — Iarăș descentralizare — Reducerea funcționarilor — Presa politică e tot violentă. Europa și America în fața crizei din Germania.

Suntem în vacanță parlamentară. Legile administrative modificate cu gândul mărturisit de a scăpa administrația publică de sub influințele partidelor politice, și cele cu caracter economic, pentru ușurarea populației de unele greutăți provocate de criza generală, sunt în aplicare.

Anunțarea unificării sumare a legislației țării, cu suprimarea rânduelilor bune, aflate în provinciile eliberate, dar cari lipsesc în vechiul regat, cum e d. e. instituția notarlatelor publice, — a produs o explicaibilă neliniște în provinciile de dincoace de Carpați. Noi cunoaștem, că baza unificării legilor țării trebuie să o formeze legile din vechiul regat, căci așa pretinde demnitatea Statului și a neamului nostru, care a fost liber și a avut un Stat național care s'a știut impune Europei. Acest fapt însă nu exclude, ca în legile unificate să nu fie trecute, — atât cât permite unitatea lor organică, și părțile bune din legiurile provinciilor eliberate. Și noi sperăm, că așa și va fi.

La diferitele Ministere se lucrează la modificarea legii organizării Ministerelor respective; a redactării legilor noi, reclamate după împrejurări, și a stabilirii textului definitiv al legilor modificate în ultima sesiune, care nu dădea destul timp pentru modificarea lor temeinică și generală. Ne expri-

stăm în pragul unei întorsături epocale, a schimbării sistemelor sălbatice de persecuții politice, cu unele civilizate, de întronare a bunului simț.

Dacă acești învrăjbiți cu moravurile bune nu înțeleg ritmul vremurilor nouă, trebuie să-i trezim noi la realitate. Dacă nu înțeleg un arvertisment general, va trebui să le aplicăm lecții speciale, nominale, căci dacă tolerăm terorizarea oamenilor, cari au adus reale servicii obștei, — de către aceste figuri anarhice, — ne pomenim că nici un om de bine nu va mai primi vre-un rol în viața publică. În interesul restabilirii ierarhiei sociale, trebuie să reacționăm, scuturând de guler și punând la locul cuvenit pe toți intrușii, oamenii fără scrupule, și fără bun simț, pe toți dușmanii ordinii și a consolidării interne a țării.

De aceea iubiți cetitori! Vă rugăm să ne stați cu toții într'ajutor, pentru a ne scăpa de drojdia socială, care produce fermentații anarhice.

măm și cu aceasta ocazie dorința, că la modificările proiectate, am voi să vedem colaborând sau aderând, reprezentanții tuturor partidelor, ca să nu se întâmple, că la proxima schimbare de guvern o altă modificare și schimbări, cari ar zădărnici așezarea definitivă a rânduelii interne în țară. Repetatele schimbări de sisteme ne compromit, căci fac dovada lipsei unei seriozități.

Se descentralizează iar!

Suntem informați, că atât în legile de organizare a Ministerelor, cât și în cea a administrației locale s'au fixat ca principii fundamentale descongestionarea autorităților centrale, prin o descentralizare în sensul de a stabili atribuțiuni și răspunderi pe seama fiecărei autorități, a fiecărui serviciu, fie el central ori de periferie. Diferitele comisii organice, cari funcționează azi permanent pe lângă ministere, vor fi desființate, căci s'a constatat că ele de cele mai multe ori nu și găsesc nici o justificare, ci sunt mijloace artificiale de a pompa din bugetul Statului venituri pe seama membrilor, cari le alcătuiesc. Comisiile necesare însă vor fi ținute în filă și pe mai departe, pentru scopuri utile; numărul lor însă va fi redus la strictul necesar.

În legătură cu reorganizarea administrativă, pe baze decentralizatoare, se va reduce simțitor numărul funcționarilor publici; o măsură dictată atât de strâmtărea financiară a țării, cât și de necesitatea morală de a arăta țării, că se urmărește în mod serios reducerea cheltuielilor. Dealtă parte tineretului trebuie dat la îmbrățișarea carierelor productive, în locul celor de consum, atât de preferite. Aceasta măsură va fi cel mai important și dominant moment la discutarea bugetului anului viitor.

Despre violența presei politice.

Presa politică continuă a păstra un limbaj violent, care ne pune pe gânduri. O fi strategie sau tactică politică aceea îndârjire a presei partidelor; după noi însă este o lipsă de bun simț, o disprețuire criminală dacă e conștientă, ori o ignoranță revoltătoare dacă e inconștientă, a suferințelor nu numai a țării, ci a continentului întreg. Să nu-ți dai seama de grozăvia vremurilor prin cari trecem, și să stărui a face gălăgie pentru a-ți apăra interesele de partid, peste cele ale țării, dovedește o tristă absență de spirit, un cinism revoltător, și o batjocorire fățișă a suferințelor de-a-proapelui.

Criza din Germania și influența ei asupra păcii economice.

Intervenția Statelor Unite din America de Nord în favorul Germaniei s'a făcut prea târziu, și nu au fost de-a-juns măsurile propuse de delegații americanii, ci a fost necesar și sprijinul bănesc al Franței. Astfel cancelarul și ministrul de externe al Germaniei nu au mai așteptat reîntoarcerea vizitei anunțată a reprezentanților Guvernului britanic, ci au călătorit la Paris pentru a solicita sprijinul financiar al Franței. Germania a și obținut la Paris un împrumut de 500 mil. dolari; în schimbul unor concesiuni politice importante pentru asigurarea păcii europene. Astfel conducătorii Franței s'au adevărit a fi mai profunzi cunoscători ai situației, decât diplomații americani, cari au mai pronunțat simțul afacerilor, decât cel diplomatic și politic. America așa ne poate ajuta efectiv, dacă anulează toate creanțele sale de răscobol asupra Europei; restul să-l lase în grija europenilor.

Răsturnarea echilibrului economic al Europei, acuzată de preponderența americană câștigată sub durata răscobolului, nu poate fi reparată, decât cu sacrificii din partea Americii îmbogățite într'un mod necunoscut în paguba Europei. Ori ce altă măsură prelungește, iar nu rezolvă, criza economică din Europa; ba dacă acest continent este ținut încă multă vreme în sângere economică, va atrage în ruina sa și America bogată, căci pe noi ne mai pândește și primejdia experimentelor sovietice cel puțin pe teren economic, dacă nu și politic.

Să sperăm, că suferințele actuale ale Germaniei, vor determina-o pe aceasta la o atitudine de solidaritate europeană față de eutropirea americană, și atunci într'o formă oarecare ne vom vedea apropiați de realizarea visului dlui Briand: Statele Unite Europene.

Prin Londra se stăruie, ca băncile americane și peste tot cele streine să-și revoace măsurile de retragere a creditelor particulare, date pieței germane. Asigurările date de ministrul american Stimson, par a produce efectul bun. Dacă ele vor fi repetate de bancherii tuturor țărilor, cari au plasat capitaluri în Germania, efectul bun nu va întârzia a se arăta, încât Germania se va putea reculege în scurt timp din sguduirea financiară din ultimile săptămâni.

* * *

În Spania continuă frământările politice interne, cauzate de transformările organice, prin care a trecut țara prin proclamarea republicei. De prezent o grevă generală face să suferă foarte mult aceasta țară, sora latină a României.

Munții Apuseni — locuri de pelerinaj.

Născut în munți, dar viețuind acum pe șes întins, am printr-o înfrigurare să revăd văi și dealuri, pe cari nu le-am mai urcat de 10 ani. Tenta era Muntele „Găina”. Duminică, în 19 Iulie sa ținut vestitul „târg de fete”. Azi pare numai o reminiscență. Un simplu târg de mărfuri mărunte, cărui se adărgă jocul tineretului, în preajma „sătelor”, unde cântă lăutarii. Cine nu se știe pogori cu amintirile în trecutul dulos, atâta vede numai, și atâta se și poate bucura.

În trecutul patriarhal al vieții celor din Munți însă „târgul” acesta era prilejul de întâlnire, de înscriere și de petrecere voloasă. Vremile aspre au adus și aici strămtorarea și cu greu s'ar mai putea reînvia în toată strălucirea lui tradiționalul „târg de fete”. Mai întâi pentru că alta este acum mentalitatea oamenilor; — aș fi putut număra pe degete fetele, cari au fost acolo în curat port românesc. Și atunci nu prea au ce expune. Odată însă târgul era o adevărată expoziție de lucruri de mână, zestrea fetelor, și industria munților.

Dar așa cum se poate, târgul se ține și acum. Și-l păcat că, în legătură cu el, nu s'a făcut nici de astă dată o mai largă organizare de pelerinaje la locurile sfinite prin jertfa trecutului ardelenesc.

Pe vârful „Găinei” stă o Cruce de pomenire a Craiului Munților, Avram Iancu. La poala ei am înălțat o rugăciune pentru cei vii și o pomenire pentru mucenicii, cari și-au jertfit viața în nădejdea unor vremuri, pe cari abia cel de acum le-am apucat. Și am căutat să prindem, în câteva cuvinte de slăvire a trecutului, îndemnuri pentru zilele de acum.

Nu se putea să nu plecăm genunchii noștri în fața acestui altar din biserică mare a lui Dumnezeu, acolo pe creasta „Găinei”. Și rotindu-ne privirea până departe văile, și culmile și satele, ce se pierd pe coaste și prin văi, au prins a grăi sufletului nostru.

Dela Hălmagiu în sus, pe Crișul alb, acolo e Tebea cu monumentul lui Iancu în fața bisericii și în umbra „gorunului lui Horea” încunjurat de tribuni săi și de mulțimea morimintelor erorilor, morți în războiul pentru întregirea neamului, ale căror oseminte au fost adunate în preajma aceleiași biserici. Mai în sus pe drum, în dreapta, stăjuește o cruce simplă, pe locul aceluși bisericiuțe a Mesteacănului, sub streșina căreia s'a pornit revoluția lui Horea. Dincolo, peste Criș e satul lui Crișan, Vaca care poartă acum numele mucenicului. Și câte nu știe povesti Baia de Criș și Bradul, care se mai poate mândri cu cea mai vestită baie de aur.

Dincolo de „Găina” e satul lui Avram Iancu, Vidra de altă dată, cu casa lăncului, azi muzeu național. A-

colo e Albacul lui Horia și Neagra lui Cloșca, Scărișoara cu vestitul ei ghetar. Mai jos detunata Bucumanilor, cari scoborau odată, la târgul dela Albalulia, în cizme de lac cu potcoave de aur și în pieptare cusute printre flori tot cu fol de aur veritabil.

Câte taine nu ascund aceste culmi, de pe cari „tulnicul” chemă la răzmeriță. Azi a rămas pe mâna „moașelor” păstorite cari prin glasul tulnicului își dau semn dimineța, când pleacă cu vitele la pășune și seara, când se întorc la strungă. Goarna de altă dată e unealtă de distracție acum îi întrebuințată îndeosebi la „târg” ca o specialitate exclusiv a Muntelui „Găina”.

Cât farmec au munții și câte îndemnuri înălțătoare nu dau sufletului, care știe să-și plece urechea să asculte șoapta lor tainică. Fiecare cotitură îți îmbie privirii un peisaj nou, sălbatec uneori, blăjin și tainic altă dată. Brazil și fagi, ce cresc drepti ca lumina, ori cât de precipitată ar fi coasta, par că îți strigă în urechi: drept, ca lumina trebuie să te ții și tu ori cât de plezișe și lunecoase sunt cărările vieții. Și stau unul lângă altul, sprijinindu-se împotriva furtunilor aspre, cum ar trebui să ne înșirăm și noi toți, umăr la umăr, ca să simțim mai ușoară povara vieții...

Și isvoarele apelor răcoritoare câte povești duloase nu revarsă în șopotul lor lin, când petreci acolo în vale, în jurul focului până târziu în noapte. Cine dintre iubitorii de excursii în munți nu cunoaște feeria unei nopți senine în jurul focului dintr-o poeniță, pe malul unui pârâiaș?

E o datorie creștinească și românească să se organizeze în viitor mai cu sistem excursiunile în Munții Apuseni, cu centrul „Găina”, la data tradițională a „târgului de fete”.

La crucea ridicată în amintirea eroului Munților, să se facă slobă de pomenire cu pompă aleasă. Oamenii cu vorbă iscusită să arate ce au fost acești munți pentru viața Neamului, ce amintiri păstrează fiecare culme și fiecare vale ce se vede până în departe. Să fie reînviată tradiția târgului, dar în aceeași vreme să se prefacă această culme de munte în izvor de înfrățire în deosebi pentru tineretul, ce vine acolo, strecurând în conștiința tuturor din duhul de jertfelnicie a mucenicilor Neamului convingerea, că lucruri mari se realizează numai prin jertfe mari, pe cari trebuie să le căutăm, de vrem să fim vrednici de înaintași.

Și trebuie găsit mijlocul de a pune în contact pe toți intelectualii cari vin acolo, făcându-i să simtă răspunderea de a fi pildă de îndrumare, și mână de ajutorare pentru viața necăjită a Muntenilor.

Cei ce au suit din spre Hălmagiu să scoboare de ceea parte a Găinei în Vidra; iar cei ce au venit de acolo

Aniversări, cari trebuiesc sărbătorite cu mai mult suflet

Mai multă atenție pentru sărbătorile naționale!

La 18 crt. s'au împlinit 4 ani dela moartea Marelui nostru Rege Ferdinand. La catedrală s'a serbat un Te Deum, la care au asistat reprezentanții Armatei, Capii autorităților și câteva persoane particulare.

Figura măreață a Regelui Ferdinand cel Loial, întregitorul Neamului și al Țării, se ridică în ochii noștri tot mai falnică, pe măsura ce ne desparte timpul de Marele Dispărut. Dacă stăm și judecăm cu răgaz și simțim cu inimă curată, că în ce zile mărețe din istoria neamului și a Țării, a domnit acest Mare Suveran; și cu ce sacrificii sufletești supraomenești și-a făcut până în capăt datoria de domnitor, involuntar trebuie să ne facem reproșuri, că noi cât de nevrednici suntem, când nu-i sărbătorim cum se cuvine amintirea, și nu-i slăvim numele de Mucenic Sfânt al înfăptuirii idealului nostru național, al eliberării noastre a românilor băștinași de dincoace de Carpați. Și-a rupt legăturile personale cu neamul său german, cu biserica, căreia-i aparținea și cu Familia originară din Germania, a plecat dintre noi, ducând în sufletul său mare durerea sacrificării celui mai iubit fiu, tot atâtea jertfe aduse de El numai pentru binele și mărirea țării și poporului român. Reîntoarcerea Fiului său în țară, pentru a-i desăvârși opera, este mângăiere numai pentru noi celce am ajuns-o în viață; Marelui Rege Ferdinand i-au fost hărăzite, cu excepția izbăndei realizării României Mari, multe dureri cumplite.

Și noi nu înțelegm a ne închina cum se cuvine pentru preamărirea Lui!

A doua aniversare a fost cea din 22 crt. a zilei numelui Prea vrednicei Lui consoarte a Reginei văduve Maria. La Te Deum-ul ținut în catedrală

să la drumul Crișului, cu hotărârea de a căuta și a se închina în cucernică rugăciune pe locurile, unde sa făurit tragica noastră istorie de popor lobag, sau unde odihnesc osemintele celor ce și-au jertfit viața în nădejdea libertății și a bucuriei noastre de acum.

Așa se prefac locuri uitate în altare de închinare, în locuri de pelerinaj pios, menit să înalțe și însuflețească pentru o altă viață românească, mai curată și mai demnă...

lă, a asistat cam același public nici măcar autoritățile nu au prezentate cum se cuvine. Singurul ofițerilor s'a prezentat ca una în numărul convenit.

Ori Scumpa noastră Regină, titlul neînfricată a răniților de boiu și a bolnavilor de toate contagioase, a făcut mai mult decât rata războiului pentru neamul nostru decât au făcut toate cele Suverane la un loc pentru popolelor duse în războiul cumplit.

De aceea noi trebuie să ne așutăm gratitudinea întreagă față de acest Mare Suveran, cari au fost la tot chemării Lor, în cele mai grele și mai culminante momente istorice ale Țării.

Aceste știri le publicăm numai a face cuiva vre-un reproș pentru căci dacă e vorba de făcut repunem le putem face singuri fiecare parte și tuturor la un loc. Ceea ce rim noi, e ca Ministerul de Interne sau al Instrucțiunii Publice și al Cultelor, sau oricare alt Minister să fixeze odată printr'un regulament definitiv sărbătorile naționale, ca să știm și să ne pregătim înaintea a le sărbători cum se cuvine. De la unei Comisii, care să elaboreze regulamentul se acopăr din costurile peșelor, ce se dau numai la o astfel de serbare, în fie care din către Ministerul Internelor tuturor judecătorelor din țară. În acel regulament s'ar pune la punct și arborarea pelului național, și mărirea lui, felul cum se arborează și mărirea drapelului arborate nu poate mai pe nimenia.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE

În cauza execuțională a umărului firme Frații Neumann S. A. contra mării Moara din Bărgău pentru industrie și Comerț pentru 83.202 în baza deciziei judecătorești din Arad cu Nr. G. 16465/1931 s'a licitație prealabilă referitor la 240 fâină calitate, O.—20.400 klg. brută valoare de 70.000 Lei pentru ziua 25 Iulie 1931, ora 10 a. m. în Calea Aurel Vlaicu No. 276.

No 277.

Deștepți și naivi.

(22) (roman) de: T. Cristea

Și așa, pe încetul, nepotul părintelui Grigorie cunoscuse adevărul. Avu durerea se constata, că românii formau un popor supus într-o țară pe care o stăpâneau cei cari își vânduseră limba și legea poporului unguresc. Domnii români, formau o burghezie de advocați lacomi și fățarnici, cari vindeau românului și cenușa din vatră, se arătau români numai când aveau nevoie de ajutorul sătenilor și încolo se purtau față de poporul unguresc stăpânitor, ca niște cățeluși lingușitori în așteptarea ciolănașului. Simți o nemărginită durere aflând chiar din gura unui deputat român, că nici capii neamului românesc nu erau cu mult mai buni. Și aceștia își făceau mendrele în tihă prin legăturile de prietenie intimă cu stăpânitorii țării, iar gloria lor printre români se datora numai cuvântului mincinos al ziarelor pe cari aveau grija să și-le susțină ca organe

de demagogie națională. Deputatul acela, un urlaș butucănos, cu două cefi și ochi bulbucați de broscu, avusese sinceritatea să mărturisească între pahare, într'un cerc intim, cu prilejul unei vizite prin Poeni: „Mă fac că-s prost și domnii rād de mine, iar proștii cred, că am trecut pe lângă domni”. Domnii deputat înțelege sub prostie naivitatea celui care crede în idealuri. Mai văzuse Voicu apoi, că nici clasa intermediară a românilor din Poeni, n'avea sentimente naționale. Puținii neguțători sau meseriași erau maghiarizați sau porniți spre maghiarizare. Un cârciumar pe care îl chema Radu își schimbase numele în Rakocy, iar copilul lui, o sfârlează deșirată fără proporții, crescuse numai în școli ungurești și urma acum la universitate și limba marelui sale o vorbea doar atât cât învățase încă pe vremea când îl chema Radu. Și mai constatase

Voicu, că nici clasa celor stăpâniți: sătenii, nu străluciau de simțiri românești. Și acolo erau stăpâni și slugi, bogați și săraci, iar cuvântul „român” avea doar înțelesul posibilității de a vorbi cu cineva românește.

O mare nedumerire își înfipse acul otrăvitor de întrebare în sufletul lui Voicu. Își aducea aminte de încercarea lui să treacă Carpații și trădarea Olteanului și se întreba: oare nu-l mințise părintele Grigorie atunci când îi vorbea despre visul național al românilor, despre răzmerița din anul 1848 și despre toate încercările românilor de a se elibera de jugul unguresc? Ce putea să aibă comun cu popii răzmeriții popa Buleandră, lunganul acela deșirat cu barba de țap și fiziognomia mefistofelică, care în vârtea zece feluri de negustorii, ca să-și agonisească o cât mai mare avere? Avea inimă bună tâlharul de popă. Știe, că sătenii n'au bani și când li-se întâmpla nenorocire, el îi mângăia: „Iasă, nu-l nimic, ai să-mi plătești la toamnă, o să-mi dai și tu niște prune”. Iar toamna strângea cu

preț de bătaie de joc prunele de năilor, fierbea rachiu pe ascuns vindea falsificat la evrei. Era slujitorul lui Dumnezeu? Era român?

Iar întrebarea devenise și mai zătoare în sufletul lui Voicu cu prilejul unel serbări din Poeni.

Armata austriacă își făcuse vechile din vara aceea în ținutul Poenilor. O brigadă fusese încartiruită în Poeni și potrivit unor instrucțiuni primite dela guvern, pretorul trebuia să organizeze o serbare în cinstea mamei, cu prilejul plecării brigăzii din Poeni. Localitatea fiind românească nu se putea organiza nimic fără concursul românilor. Așa se împănă un banchet, iar seara o pretrecere dans.

Fu învitat și Voicu să contribuie la reușita serbării. Ca slujbaş al administrației nu putea refuza și își dăduse concursul fără un zel deosebit, participând indiferent, mai mult ca spectator la toată serbarea. Astfel avea lejul să învețe și să vadă multe lucruri pe cari nu le știuse. Se văd nemțește și ungurește. Ofițerii

Cu ocazia unei schimbări:

Schimbări în conducerea

Primăriei Municipiului Arad.

În numărul precedent al ziarului nostru am publicat lista definitivă a Comisiei Interimare a Municipiului Arad.

Consecvenți simpatiei noastre arătate vechei conduceri a orașului nostru, ne folosim de ocazie pentru a arăta, că opinia publică din Arad se desparte cu regrete sincere de foștii ei primari și ajutoiri de primari. După dl. Luțai rămân o serie întreagă de înfăptuiri, dovezi vii și neperitoare a hărniciei sale personale: străzi, parcuri, cinematografe, obor, întreprinderile primăriei puse în bună funcționare, — funcționarii Primăriei chemați și de dați la datoria serviciului, etc. Dar a mai rămas ceva după dl. Luțai și mai prețios, a rămas un spirit creator, care va trebui să fie continuat de succesori. Va fi avut Dsa dușmani, și-i va mai avea, căci așa este lumea; însă cine judecă obiectiv activitatea dezvoltată în ultimii 2 ani la Primărie, trebuie să-i poarte dlui Luțai o sinceră considerație și stimă. Dsa va fi și pe mai departe „fost primar“ iar nu avocat, înaintea oamenilor de bine.

Tot în amintirea unui ajutor de primar agil, va rămâne simpaticul dl. Dr. Aurel Raicu, care a avut pentru toată lumea o vorbă bună, și a fost în toate ocaziunile servilabil și înțelegător față de nevoile populației orașului. Felul, cum s'a achitat dl. Raicu, de îndatoririle de primar, cu ocazia vizitei Suveranului ne este în amintire vie, căci ne-a făcut cinste deosebită, iar decorația primită a fost binemeritată și sincer aplaudată de toți ceice cunosc pe dl. Raicu.

Nu putem trece cu vederea de a aminti că și dl. Dr. Velcsov al doilea ajutor de primar, încă s'a comportat în toate situațiile așa cum se cuvine; a fost prevenitor,

demn și colaborator loial al primarului. Atâtea acțiuni caritative și sociale au produs în sufletul Dsăle un ecou, câștigându-l repede în sprijinirea scopurilor de umanitate, urmărite.

Deși în aceste șire cetitorii găsesc unele lucruri constatate deja în numerele precedente, totuși simțim necesitatea repetării lor pentru că ne considerăm obligați de a scoate în relief meritele persoanelor, cari au muncit pentru interese obștești, căci aceștia au contribuit efectiv la consolidarea internă a țării.

Ne folosim de aceasta ocazie, pentru a da expresie bucuriei noastre văzând pus în fruntea comisiei interimare pe un vrednic colaborator și prieten al nostru, pe dl. Dr. C. Radu, care pe lângă meritul de a fi pus în bune condiții de funcționare spitalul de copii, al cărui director Dsa este, a contribuit cu muncă efectivă la reușita tuturor acțiunilor caritative, sociale și culturale din orașul nostru. Prin distincția, ce-o ajunge colaboratorul nostru de a fi pus în capul conducerii gospodăriei orașului nostru, ne considerăm, și noi onorați, văzând apreciată în cercurile oficiale munca altruistică desfășurată în cadrele organizației „Înfrățirea“ și'n special prin propaganda, ce-o facem prin acest ziar pentru înțărirea românismului, în acest oraș de frontieră.

Avem convingerea, că prietenul nostru Dr. Radu, se va achita onorabil de mandatul de președinte al Comisiei Interimare, ajutat fiind la aceasta de încontestabilele-i calități și stimulat de pildele bune ale predecesorilor săi; căci putem spune că Aradul românesc a avut numai primari buni, dela cari se pot imita multe lucruri bune.

armata comună vorbeau între ei nemțește și nu-și ascundeau disprețul pentru camarazii lor din batalionul de honvezi, cari vorbeau ungurește. Pretorul Kovács, cu altitudinea lui obicinuită de om plictisit, întreținea grupurile ca un zîmbet laconic și oficialul lui de gazdă fără să pară nici stîngerit, nici încântat. Ungurii de baștină imitau prin instinct altitudinea pretorului Kovács în timp ce renegații își dădeau aere deosebite de stăpîni aroganți și fuduli. Notarul Marossy alerga dela grup la grup cu fudulia unui înalt personaj și nu uita să potrivească în convorbiri gestul lui semeț, când punându-și degetele răch'rate pe piept în dreptul inimii, intona grav și patetic:

— Noi, ungurii...

Românii erau divizați. Popimea și dascălimea stătea retrasă, pătrunsă de inferioritatea ei în aceasta adunare măreață, pe când orașenii se fuduleau la fel cu notarul Marossy. Avocatul Scurtu tîmăla pe un căpitan ungur și își încovola spinarea într'un gest de smerită supunere la fiecare aprobare

a căpitanului. Protopopii se împopotonase în halnele ei cele mai frumoase și în lumina lămpilor de petrol un maior o luase drept cucoană tină, ceea ce o făcea să se legene pe scaun ca o găină amețită de prea mult soare.

— Cum putești, stîmăta doamnă, să locuiești aici între acești valahi, să vă ofiliți aici tinerețele, fără nici o distracție?

Roși de plăcere. Se gândi cu ciudă la valahii cari îi mîncaseră tinerețea și apoi îndulșită de complimentul maiorului, avu impresia că are în fața ei un tînăr conte erou din romanele ungurești și nu mai observă singurii doi dinți cari răsăreau galbeni și pociiți din maxilarul superior al obrazului scofălit de orgie al maiorului. Li răspunse dulce, cu buzele subțiate într'un zîmbet mîeros:

— O da, Vă închipuiți cât a trebuit să sufer pe urma acestor mitocani sălbateci.

Volcu cluli urechea la un alt grup, unde câțiva ofițeri discutau cu aprindere apariția în sala de dans a Sublocotenentului Maior, care intră legă-

Suntem tot slugile Budapestei?

Pe seama Camerei de agricultură din Arad.

De ce se indignează un preot: Broșuri de propagandă traduse din lucrările Ministerului de agricultură și domenii din Budapesta. — La ce servește o astfel de propagandă? — Autoritățile românești sprijinesc întreprinderile minoritare.

— O literatură agricolă sui generis!

În tren. Un preot scoate din buzunarul hainei niște hârțoage:

— Uite, le vezi? Ei, aștea sunt, fleacuri! Bani avârliți fără nici o socoteală și pe deasupra unde mai pui, că sunt scrise într'un stil groaznic, cu o ortografie proprie copiilor de școala primară și... culmea, ascultă domnule, nici nu sunt originale, ci traduse, după cine crezi? După alte fleacuri pe cari le editează ministrul de agricultură din Budapesta. S'ar chema deci, că a noastră Cameră de agricultură din Arad ascultă de porunca ministrului de agricultură din Budapesta. Și — bagă de seamă — toate năzdrăvăniile acestea se fac pe cheltuiala statului român din banii greu muncii de noi....

În timpul când vorbea, părintele izbea cu palma câteva broșurele. După ce am reușit să-i mai potolest enervarea, i-am cerut folie.

Traduceri din ungurește?

Era: un „Buletin agricol“ și o broșură de propagandă ale Camerei de agricultură din Arad, ce-i drept ambele tipărite la tipografia streină Lovrov (cu banii statului român), scrise într'un stil și cu o ortografie cam trase de păr și — părintele avea dreptate — broșura de propagandă purta chiar pe copertă cinstita mențiune „tradus din lucrările Ministerului de Agr. și Dom. Ungar 1929 de Ing. Agr. Insp. Nicolae Popescu Directorul Camerei de Agricultură Arad.

Literatură agricolă sui generis!

După cum se vede, titluri prea pompoase pentru o blătă traducere schiloadă. Ne întrebăm cu justificată nedumerire: oare acesta este rostul Camerei de agricultură să arunce zeci de mii de lei pentru o... literatură agricolă sui generis? Sau dacă „se

comite“ și aceasta literatură, n'avem oare ceva mai bun zămislit în creere românești și suntem vrând-nevrând nevoiți să recurgem la genialitatea cine știe cărui șoacă din Budapesta? Și de ce tocmai Budapesta? Pentru că să pecetluim incapacitatea câtorva înși declarându-ne subjugati Budapestei? Căci, haide de, de-ar fi fost ceva care să ne lipsească nouă românilor și să găsim numai la vecinii noștri prea iubitori... dar — slavă Domnului — are nenea Mihalache o serie întreagă de epistole către plugari. Pentru cei naivi e necesar să spunem, că aceste epistole — în afară de folie pentru țigările răsucite din foi uscate de pădure — nu slujesc la nimic.

Nu e răutate ci dorință de a îndrepta răul!

Departa de noi gândul răutății. Avem pentru Camera agricolă din Arad alese considerațiuni de stimă pentru lucrările sale bune și de folos, ceea ce nu ne împiedecă însă să-l relevăm începutul greșit al „epistolilor“, așa cum se fac, adică traduse după Budapesta, într'un stil și ortografie cam anapoda.

Nu-l târziu!

Camera de agricultură ar putea să mediteze, dacă nu ar fi fost mai profitabil pentru interesele județului să contribuie cu vre-o sută de mii (bani cheltuiți cu buletine și broșuri) la clădirea acestui ziar, care îl pune la dispoziție, cu dragă inimă, atâtea coloane câte vrea, angajându-se chiar să dea materialului de propagandă agricolă o cămașă potrivită plugarului român, ca formă, stil și fel de a împreuna utilul cu plăcutul.

Nu-l târziu...

Citiți și răspândiți:

„Aradul“

tenesc și îl conduse destul de energic spre leșire. Ofițerii mai discutară puțin, apoi se răspândiră printre invitați.

Volcu era cât pe aci să se isbească de un tînăr foarte spîlcuit. Fu surprins de eleganța fostului său coleg.

— Tu ești Ștefanuț?

— Da, eu sunt, dar tu ce ai, orbul găinilor, de te ciocnești de oameni.

Nici nu-i întinse mîna. Ștefan Câmpănu trecu spre un grup de unguroaice, unde se opri și începu să-și frîngă spinarea în încovoleri caraghioase de cavaler foarte politico. Volcu îl urmări cu privirea. Și acesta era unul dintre cei vînduți Satanei. Îi știe intrigant, meschin și fățarnic încă din băncile școlii primare; vînduse averea lui tatăl său ca să se împopotezeze ca un fecior de bani gata și acum își începe școala trădării de neam. În alt colț observă pe colegul Remus Cîsmăș, care molău și timid, încerca să întrețină o conversație ungurească cu fata oficiantului dela postă. Zări și pe Ghiță Birău, cuminte și supus lângă tatăl său, popa din Vlădești, care își adusese fata la petrecere, cu gând să-și găsească un pețitor. Se duse la el și-l întrebă de sănătate, dar și acesta părea înfipt într'un culu.

(Va urma).

Fotografii

artistice, inesecționabile, și fotografii
format carte poștală, pregătește cu
cele mai efține prețuri,

Nagy Géza

atelier fotografic, Arad, B-dul Reg.
Maria No. 8. vis-à-vis de Prefectură
unde se află de vânzare și fotogra-
fiile M. S. Regelui Carol II.

România Judecătoria rurală Vinga
secția cf. Județul Timiș-Torontal

Nr. 3547/1931 cf.

Extras de Publicațiunea de licitațiune

În cauza de executare pornită de urmăritoarea Banca Poporală pentru Aradul-nou și provincie sp. a. contra urmăritului Mihail Unc și Seculi Chira dom. în comuna Firiteaz, la cererea urmăritoarei, Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională asupra imobilelor înscrise în cf. a comunei Firiteaz. (din circ. Jud. rurală Vinga). Nr. prot. cf. 685 parcela Nr. top. 1747/201/a-201/b de sub A. I. I Casa cu Nr. 106 în întindere de 160 st. p. cu prețul de strigare de 18.750 Lei

Imobilul înscris în prot. cf. Nr. 822 al comunei Firiteaz parcela Nr. top. 258 261/b-2-b 4 a de sub A. I. I intravilan în întindere de 1420 st. p. cu prețul de strigare de 3750 Lei, pentru încasarea creanței de 20.000 Lei capital, interese de 12% dela 13 Iunie 1930. spese de 850 Lei fixate acum pentru cererea de licitațiune.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii, pe ziua de :

20 Octombrie 1931.

ora 15 p. m. la primăria comunei Firiteaz.

Imobilele ce vor fi licitate nu vor fi vândute pe un preț mai mic de cât cel din prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în număr sau în efecte de cauție sau să predea același delegat chitanța constatând depunerea judecătorește, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație.

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit.

Vinga la 22 April 1931.

Director de cf. Judecător
Indescifrabil Indescifracil
Pentru conformitate
Dir. de cf.

Proprietari de automobile! Piese

de schimb, cauciucuri și altele
pentru FORD — CHEVROLET
precum și pentru orice alte
automobile, se capătă cu pre-
țurile cele mai efține la:

„MOTORDELTA” Sigismund Kelly
ARAD, str. Alexandri 5.

Incadrări și compactorie

În atențiunea doamnelor, încadrarea gobelin-urilor
sau a tablourilor, în rame ovale sau patrute, deasemeni
modele pentru compactorie, cu prețurile cele mai efține
se pot procura la

N. MENRATH
atelierul de compactorie și încadrarea
Tablourilor

str. Brătianu No. 21

Judecătoria de ocol Vinga Secția cf.

No 3548/1931 cf.

Extract din publicațiunea de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritoarea Banca Poporală pentru Aradul-nou și provincie spa. Aradul-nou contra urmăriților Iuliu Aidan și Petru Aidan dom. în Secusigiu, la cererea urmăritoarei, Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională asupra imobilelor înscrise în cf. a comunei Secusigiu, (din circ. Jud. rurală Vinga) No. prot. cf. 175 parcela Nr. top. 349 de sub A. I. I cu casa Nr. 176 în întindere de 800 st. p. cu prețul de strigare de 3000 lei.

Parcela Nr top 1752-1753 a-I de sub A. I. 8 arător și fânaț în Pustea mare în întindere 1 jugăr cu prețul de strigare de 1200 Lei.

Parcela Nr. top 2396 a-I de sub A. I. 9 arător în Seleștuica în întindere de 2 jugăre cu prețul de strigare de 2400 Lei.

Parcela Nr top 3296 a-I de sub A. I. 12 arător în Slatină în întindere de 2 jugăre cu prețul de strigare de 2400 Lei pentru încasarea creanței de 7560 Lei capital, interese de 15,5% dela 8 Octombrie 1930, spese de proces și de executare de 2076 Lei fixate acum pentru cererea de licitațiune.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii pe ziua de 16 Octombrie 1931 ora 15 pm;

la primăria comunei Secusigiu.

Imobilele ce vor fi licitate nu pot fi vândute pe un preț mai mic de cât cel din prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în număr sau în efecte de cauție sau să predea același delegat chitanța constatând depunerea judecătorește, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație.

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția fixată conform procentului prețului de strigare la același parte procentuală a prețului ce a oferit.

Data în Vinga, la 22 luna Iunie 1931
Jude-Șef Chiovschi Dir. de CF. Bu-
ruleanu mp.

Pentru Conformitate
Buruleanu

FABRICA DE STAMPIL STAMPA

Karczagl & Illin

Fabr. de stampile—Tipografie în relief
ARAD Str. Brătianu No. 13
Vis-a-vis cu poșta.
1-3

România. Judecătoria rurală Vinga
secția cf. Județul Timiș-Torontal.

Nr. 3546/1931 cf.

Extras din Publicațiunea de licitațiune

În cauza de executare pornit de urmăritoarea Banca Poporală pentru Aradul-nou și provincie contra urmăritului Rada Serdan dom. în Felnac, la cererea urmăritoarei, Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională, în baza §. 144. 146 și 147 din legea LX. din 1881. asupra imobilului înscris în cf. a comunei Felnac (din circ. Jud. rurală Vinga) Nr. prot. cf. 930 parcela Nr. top. 226/a de sub A. I. 2 proprietatea lui Rada Serdan Casa Nr. 219 cu curte și grădină în întindere de 400 st. p. cu prețul de strigare de 15.000 Lei, pentru încasarea creanței de 3000 Lei capital, interese de 12% dela 20 Octombrie 1929, spese de 300 Lei fixate acum pentru cererea de licitațiune.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii, pe ziua de:

21 Octombrie 1931

ora 15 p. m. la primăria comunei Felnac.

Imobilul ce va fi licitat nu va fi vândut pe un preț mai mic de cât cel din prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în număr sau în efecte de cauție socotite după cursul fixat în § legea LX. 1881. sau să predea același delegat chitanța constatând depunerea judecătorește, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație.

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la același parte procentuală a prețului ce a oferit.

Data în Vinga la 9 April 1931.

Director de cf. Judecător.
ss. Indescifrabil Indescifrabil
Pentru conformitate.
Director de cf.

Schimbul aurului pe cel mai urcat preț al zilei

Zinner, ceasornicar și bijutier,

Arad Str. Mețianu No. 1.

Repară ceasornice și bijuterii
pe lângă o garanție de 2 ani.
Verighete de AUR, bijuterii și
diferite ceasornice, cu cele
mai efține prețuri.

Mobile.

Sufragerie, dormitor, bucatărie foarte
ieftin la Tamplarul Mihaleczky
Arad, Piața Gen. Cernat (Peștelui)
Nr. 5. 2-10

Cele mai efține verighete de aur
ceasuri, bijuterii, și ochelari le cumpărați la

REINER IOSIF
ceasornicar și bijutier

ARAD, str. PIRICI 3. în dosul Teatrului.
No. 108 3-24.

Regatul România.

Judecătoria mixtă Arad Secția C.

No. 3851 | 1931 C. f.

Extract din publicațiunea de licitație

În cererea de executare făcută de urmăritoare Cassa Agricolă de Păstrare Arad-Cenădana S. A. din Arad contra urmăritului.

Judecătoria.

A ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilul situat în comuna Arad circumscripția Tribunalului Arad, cuprinse în Cf. a comunei Arad N-rul coalei Cf. 10598 din Arad No. serial de ordine A+1 serial 3979/a. 1. a. 2. a. 1. b. 5. a. 3. T. care este intravilan de 283 st. p. în postata „Libas” cu fixarea prețului exclamațiunii de 25.000 lei, pentru încasarea creanței de 75.000 lei capital, interese de 15½% dela 8 Iunie 1931 pentru încasarea creanței de 75.000 Lei, capital și accesoriilor.

Licitatiune se va ține în ziua de Septembrie 1931 ora 3 p. în local oficial al Cf. palatul Justiției etaj ușa 1.

Imobilul ce va fi licitat nu va fi vândut pe un preț mai mic decât 75% din prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în număr sau în efecte de cauție socotite după cursul fixat în § 42 legea LX. 1881, sau să predea același delegat chitanța constatând depunerea judecătorește, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (§ 147, 150, legea LX. 1881; § 21 legea XL. 1908).

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la același parte procentuală a prețului ce a oferit. (§ de XL. 1908).

Arad, la 15 Maiu 1931.

Dir. c. f. ss. Papp
Judecător: ss. Fa-
pt. conformitate: Indescifrabil

Comitetul Școlar Agriș

Nr. 14/931

Publicațiune de licitație

Se aduce la cunoștință generală în Comitetul Școlar, din comuna Agriș județul Arad, ține licitațiune publică în ziua de 10 Septembrie 1931, ora 11 a.m. în localul școlii primare districte pentru procurarea alor 30 bănci, catedră și una tablă, a căror valoare de pe deviz, este de lei 32129.

Licitatiunea se va ține cu oclă scrisă și sigilate. Nu vor fi admisi decât cocurenți cu frme înscrise. Cocurenții vor trebui să depună o garanție de 5% din valoarea lucrării. Condițiunile se pot vedea zilnic, în că de sarcini, la școala primară districte.

Dacă prima licitație va rămâne fără rezultat, se va proceda la o a doua licitație, în ziua de 21 Septembrie 1931.

Agriș la 16 Iulie 1931

Comitetul Școlar

Se începe o eră nouă

Banca „Victoria” e salvată!

Dr. Iosif Malorescu: Cu importantul capital de operațiuni se stă la dispoziție, vom injecta viața economică a raionului ru de operațiuni, care se extinde aproape de-alungul frontierei vest, dar mai ales, se concentrează în colțul sudvestic al țării.

urmărit cu cel mai viu interes, prin care a trecut banca „Victoria” din Arad, în îndelungată criză, are a suferit. Noi am încurajat de-aștepți, am răspândit încrederea în gerea băncii. Noi am înferat pe orice urmăriaș împingerea ei în astile, și am arătat urmările triste, ar fi avut dezastrul „Victoria”. a ce o aducem azi, dovedește că vut dreptate și ne dă satisfacția vedea reușită o acțiune susținută ata însufleșire.

zind, că s’au îndeplinit ultimele lități în legătură cu sanarea bănde Vest fuzioneate în noua „Bancăria” S. A. am cercetat Miercuri dr. general pentru a verifica auzită.

Il comunic scopul vizitel.

Dir. general Malorescu îmi rade: ai venit tocmai la moment pot. Ei am avut cea mai importantă a Consiliului nostru de Admiție sub președinția dlui Dr. Ștefan p. Reintors din București cu actualiv încheiat și semnat al conel de sanare a băncilor „Victoria” și „Bihoreana” contopite tuala „Banca Victoria”, am ho-reînceperea operațiunilor pe ziua 3 iulie a. c. Tocmai de aceea am convocați toți șefii de sucursale enți, pentru a le da instrucțiuni. nsiliul a fluit să-și exprime și de aceasta recunoștința Ministerului nante și Băncii Naționale a Ro-el pentru generosul concurs a-t acestei bănci.

Not felul de operațiuni

fel de operațiuni se va ocupa banca nouă?

tot felul de operațiuni, pe cari vede statutul. Având în vedere a în acțiunea de însănoșire a or fuzioneate în noua „Bancăia”, am fost ajutați în primul populația rurală, vom practica edilecție acordarea creditelor agricultorilor. Voim să spri-tărâtimea, căci ea a format trecut baza clientelei noastre, l acționarilor și deponenților. Ajutând mai ales azi, pe agricul-tutăm indirect și celelalte clase oducției naționale. Natural după puneam la început, vom da cre-altor ramuri de producție, cum d. e. meseriași, și oricare altă de producție, cari mai ales în rile de azi au nevoie de încurajare. mportantul capital de ațiuni, ce ne stă la dis-ție voim să injectăm economică a raionului ru de operațiuni, care tinde aproape de-alun-intregei frontiere de , dar mai ales se con-trează în colțul sud io al țării.

hem că veți fi având acum de făcut a uriașă în legătură cu organizarea băncii.

Trebuie unificată administrația, ele trel bănci fuzioneate aveau alt sistem de administrație, și deosebiri azi, în mod explica-ble să dispară. De prezent ne cu organizarea corpului func-lor, completându-l cu specia-ționali, aduși din alte părți. Per-

sonalul rămas îl vom repartiza apoi rațional, pentru a fi utilizat spre folosul băncii. Avem 2 sucursale mari și vre-o 19 agenții, căci din fostele sucursale ale băncilor fuzioneate am făcut agenții. Dintre acestea, vom lăsa în ființă pe acelea cu rentabi-litate. Cum vedeți avem o muncă uriașă de îndeplinit, de aceea de-punem toate stăruințele pentru a da o îndrumare sănătoasă băncii noi, căci ne dăm seama de impor-tanța hotărâtoare a lucrărilor înce-putului, voim să fim vrednici de încrederea ce ni s’a arătat și în sus și în jos.

* * *

La banca „Victoria” este un aer proaspăt!...

Am mulțumit dlui director general pentru interesantele-l informațiuni, și l-am lăsat având pe masă mai multe tablouri a funcționarilor, dela toate sediile, pentru a-și continua constă-tuirile și chibzuirile cu colaboratorul Dsale principal dl. dir. Teodorovici. Despărțindu-mă m’am îndepărtat cu impresia, că am ieșit cu totul dintr’o altă bancă, decât în ceea în ale cărei birouri intrasem. Abia atunci am văzut că și birourile sunt schimbate, că au dispărut colivile de tigri, cari dădeau băncii o înfățișare preistorică. Funcționaril nu mai cârtesc, și sunt prevenitori și servilabil.

La „Banca Victoria” este un aer proaspăt. Ventilația introdusă de dl. director general Malorescu se simte; aici a început cu adevăr o eră nouă. Să fie într’un ceas bun!

Aceste constatări ne obligă să în-demnăm pe deponenții cari nu vor fi semnat încă moratoriul, să-l semneze măcar parțial, ca să contribuie și ei la munca de reînviore a acestui colț de țară atât de mult lovit de calamitățile ultimilor ani.

Codreanu

† Dr. N. PAULESCU.

Și-a închis pe vecie ochii trupu-lui, dar rămâne nemuritor în șirul celor mai de preț fii ai acestui Neam.

Ca savant și ca român.

Cuvântul omului de știință a des-chis orizonturi noi în fiziologie și marii cercetători ai lumii recunosc pierderea greu simțită pentru aceas-ta știință, prin moartea unuia din-tre cei mai pricepuți înaintași ai ei.

Cuvântul românului plin de su-flet a trezit în simțirea românească instinctul de conservare în fața pri-mejdurilor cari amenințau cu distru-gerea noastră.

Creerul și inima se înfrățesc ca să desăvârșească valoroasa operă a omului de pură știință și a omului de largă simțire sufletească. Și a-cest strălucit clarvăzător al științei și vieții noastre românești a rămas până în ultima clipă consecvent cu sine însuși; un caracter statornic a-semenea unei stânci pe care valu-rile vieții o izbesc, dar nu reușesc să o sfărâme.

S’a sfârșit ca un bun creștin: Sfân-ta Cuminecătură își revarsă divina

Amânări de studii Lămuririle Cercului de Recrutare.

Se aduce la cunoștința celor intere-șați că în conformitate cu art. 33 din L. R. din 1930, au dreptul la amânări pentru continuare de studii pe timpul dela 1 Noiembrie 1931 la 1 Noiembrie 1932:

1. Tinerii recrutați cu clasa anului 1932 în cond. art. 71 L. R. și 72 L. R. din 1930, precum și cei recrutați în cond. art. 52 L. R. din 1913, care au nevoie de aceste amâ-nări pentru studii superioare.

2. Deasemenea vor avea dreptul la amânări pentru studii tinerii clasei 1932 care nefiind recrutați la epoca legală (clasa 1932) în condițiunile art. 71 și 72 L. R. din 1930, au cerut și deja obținut acest drept dela Minist. Ar-matel Serv. Recr.

Deasemenea cei care la epoca le-gală a recrutării nu au fost recrutați cu art. 71 L. R. vor putea face cerere de amânare de studii la acest Cerc până la data de 1 August 1931 anga-jându-se ca până la data de 15 Oct. 1931 să depună actele de înarmare cu termen redus.

Precum și acei tinerii recrutați la epoca legală a recrutării (clasa 1932) în cond. art. 72 L. R. din 1930 sau art. 52 L. R. din 1913 ca fiind absol-venți ai liceelor vor trebui să facă până la 1 August a. c. o cerere pen-tru amânare de studii, angajându-se ca până la data de 15 Oct. a. c. să prezinte diploma de bacalaureat, după care cererea de amânare de studii se va lua în considerare.

3. Ca măsură tranzitorie și în mod cu totul excepțional numai pentru a-cest an se consideră ca drepturi căș-tigate, amânările excepționale care s’au acordat în anul 1930—1931 pentru elevii din ultimul an al Școalelor Nor-male, Licee sau Școli Profesionale su-perioare, sau pentru a da examenul de bacalaureat, dacă acești tinerii nu au obținut diploma sau certificatul care să le dea dreptul a urma studii supe-rioare și deci nu ar putea obține drep-tul la beneficiul art. 71 sau 72 L. R. 1930 până la 1 Aug. 1931, urmând ca

la 1 Nov. 1931 să fie neapărat încor-porați indiferent ce studii ar urma la acea dată.

Totodată se atrage atențiunea tutu-ror tinerilor că amânările excepționale se acordă numai pentru anul 1931-1932 și numai acelor tineri care dovedesc că în mod real au frecventat cursurile și au dat examen în anul trecut.

4. Toți tinerii din categoriile de mai sus vor trebui ca cel mai târziu până la 1 Aug. 1931 să depună la acest Cerc (acei din străinătate putând de-pune chiar la Atașatul militar, anun-țând în același timp și Cercul de Re-crutare) cereri de amânări de studii, arătând școala superioară sau facul-tatea unde doresc să urmeze studii.

În cerere vor arăta: Cercul de Re-crutare de care depind, locul și data nașterii și dacă sunt recrutați în cond. art. 71 sau 72 L. R. de către Cons. de Recrutare (în caz contrariu vor a-nexa diploma sau certificatul pentru termen redus).

5. Până la 25 Oct. a. c. cel mai târziu, toți tinerii vor depune la acest Cerc un certificat dela facultate sau școala superioară unde sunt înscriși (acei care solicită amânare repetată, vor anexa și un certificat de activita-tea pe anul expirat).

Odată cu acest certificat tinerii vor depune recipisa taxelor militare și de-clarațiile de impunere Model A. și B. vizate de Adția Financiară.

6. Vor putea cere amânare de studii tinerii recrutați în cond. art. 72 L. R. 1930 sau art. 53 L. R. 1913 care fiind absolvenți ai școalelor profesionale inferioare se găsesc elevi în orice an al Școlilor profesionale superioare și doresc a termina studiile acelor școli.

7. Studenții Sc. Politehnice din țară și a Inst. Național de Educație Fizică care nu se găsesc în anul de pregă-tire militară, vor trebui deasemenea să depună cereri de amânare ca și cei de mai sus.

8. Au dreptul la amânări pentru studii și tinerii foști amânați medical dela Sc. Preg. de Of. Rezervă sau dela corpurile de trupă în luna Noiembrie 1930, cari vor face cereri ca și cei de mai sus.

9. La depunerea cererilor tinerii vor cere o adeverință de primirea actelor.

10. Se atrage atențiunea celor inte-resați că pentru orice lămuriri privi-toare la cele susarătate, se pot adresa Cercului de Recrutare Biroul I. Re-crutare în orice zi lucrătoare între orele 11—12.

Serbarea aviației la Arad.

Luni la 20 cor. a avut loc în gră-dina prefecturii județului serbarea zilei de Aviație. Scopul serbării a fost mă-rirea fondului necesar Aviației române. Serbarea după informațiile comitetului de aranjare a avut un rezultat mul-tumitor. Meritul că această serbare a lsbutt se cuvine membrilor organiza-tori între cari remarcăm pe dnii Maior Iovănescu, Dr. Aurel Raicu primarul orașului, Dr. Moga Romul chestorul poliției, Căpitani Giurgiuș și Popovici și Aurel Vlașan. Au contribuit cu is-cuștință la înfrumusețarea serbării dnel: Col. Manafu, Maior Iovănescu, V. An-tonescu, Dr. Stoinescu, L. Mladin, Bălăcescu, Căp. Ionescu, Ispravnic, Dr. Costa și mai multe doamne minoritare.

La cumpărăturile
d-voastră referiți-vă
la ziarul
„ARADUL”

INFORMAȚIUNI.

Calendarul săptămânal

Iulie

are 31 zile

Cuptor.

1931. Zilele săptăm.	Calendarul Iulian Indreptat	Calendarul Greg.	Soarele răsare apune
Dum. VIII după Rusali. Evangh. dela Mat. c. 14, V. 14-22 In vremea, aceea, văzută Isus popor mult și l-a făcut milă...			
Apostolul către Corinteni I, c. 1 v. 10-17; Fraților, rogu-vă pe voi pentru numele Domnului...			
Dumin.	26 M. Ermolae, Ermocrat	Ana	5.25 8.32
Luni	27 M. Panteleimon	Aurel	calduros
Marți	28 Ap. Prohor, Nicanor,	Victor	
Mercuri	29 M. Calinic și Teodola	Marla	frumos
Joi	30 Apost. Sila și Silvan	Avdon	
Vineri	31 S. Eud. Iosif d. Arim.	Ignaliu	
Sâmbătă	1 Sc. s. cruci și 7 s. Mac.	Petru	

□ "Justice for Hungary". Aeroplanul maghiar purtând acest nume, de fapt a sosit din America la Budapesta, după ce l-a făcut o reclamă de peste un an. Drumul făcut nu a durat decât 25 ore și 40 minute. Hotărât că este o prestațiune sportivă remarcabilă acest sbor. Cunoșcând noi natura poporului maghiar iubitor de hlmere și de artificii, suntem siguri, că acest succes sportiv va fi exploatat de ei pentru a le da nădejdi de revizuirea tratatului dela Trianon, lucru indicat de însuși numele aeroplanului.

Serbările aranjate Luni după amiază (20 crt) și difuzate prin stațiunea de radio din Budapesta, au luat proporțiile bănuite de noi. Ce voim să remarcăm noi în legătură cu acele serbări, e că eroul acelei serbări, aviatorul Endres nu e ungur și nici măcar nu e născut în Ungaria ci e un renegat șvab, născut în comuna Perlman, din Banatul timișan (România). Vorbirile oficiale ținute la sărbătorirea celor doi aviatori cari au adus „Justice for Hungary” la Budapesta, au conținut însă nepermise înstigări împotriva statelor vecine; îndeosebi a fost respingătoare vorbirea oratorului șvab (alt renegat) care a salutat pe consăteanul său Endres „în numele Banatului timișan, și a întregii regiuni a fostei Ungarii”. Oare acel Dr. Kleit (pare că așa se numește oratorul renegat) dela cine a obținut procura să vorbească în numele unui colț de țară, al României, și a cui sentimente le-a exprimat dorind ca Banatul să ajungă iară sub oblăduirea maghiară? Cum poate tolera Guvernul ungar, reprezentat la acele serbări prin ministrul instrucțiunii publice Conte Klebelberg, ca în fața sa să se vorbească împotriva integrității teritoriale a României, care și-a câștigat granițele actuale în baza unei dreptăți seculare, recunoscută într-un tratat european, garantat de puterile europene beligerante, cari au semnat acel tratat?

Găsim, că e cazul ca Guvernul român să intervină pentru trezirea la realitate a unor oameni lipsiți de simțul realității, și disprețuitori consecvenți a drepturilor istorice a altor neamuri. Firea turanică a poporului maghiar, în mod fatal, reclamă permanente corective, cari cu cât vor fi mai drastice, cu atât vor fi mai eficace.

□ Societatea Doamnelor Române din Arad, aduce la cunoștință celor interesați, că pentru anul școlar 1931-32 sunt vacante în internatul său depe lângă Școala Profesională de fete Gr. I-ii din str. Brătianu No. 9 Arad, 50 locuri pentru eleve. Cei cari doresc a-și rezerva locuri se vor adresa, din vreme, direcțiunii internatului.

□ Cercul de Recrutare Arad face cunoscut tinerilor cu termen redus art. 71 L.R. că în conformitate cu ordinul Marelui Stat Major No. 14069 din 7 Iulie 1931, în anul 1931-1932 taxa de cal este de Lei 10.000 (zece mii) atât la Cavalerie cât și la Artilerie.

Cel ce dorește a-și excuta stagiul militar la aceste arme vor înainta Cercului recipisa eliberată de Administrația Financiară în suma de lei 10.000 împreună cu o cerere în acest sens.

□ Măndruloc. Înființarea clubului sportiv „Mureșana”. Din inițiativa Dlui I. Pascu paroh și a tinerilor din comuna Măndruloc-Cicir, în ziua de 12 Iulie a. c. s'a pus bază unui club sportiv care poartă numele de „Mureșana”.

Acest club are de scop cultivarea sportului de orice natură. Tot în această zi s'au ales și comitetul de conducere, dintre oamenii cei mai desțoinici și cari înțeleg rostul sportului, care din nefericire lipsea din această comună deși sunt tineri plini de ambiție și dragoste pentru sport.

Este de relevat munca pe care o depune vrednicul preot și tinerii, spre a putea duce la bun rezultat acest club înființat acum cu mari greutate. Unii dintre acei cari au înțeles mai bine folosul acestui pas așa de însemnat, sunt membrii fondatori ai acestui club, cari sunt: I. Pascu, președintele clubului, P. Catii, și P. Cocioban.

Să sperăm că, cu concursul oamenilor de bine acest club are să propășească și să ducă la un bun rezultat. Dorim izbândă acestui club și inițiatorilor.

P. Cloban

□ Supraveghierea moravurilor de pe plajile Mureșului. Constatăm cu autoritate în cadere, întârzie să ia măsuri, pentru curmarea stării moravurilor de pe plajile Mureșului, a atât de precis achitate de noi. Băile Mureșului, din acest punct de vedere își fac impresia unui lucru fără stăpân. Regulamentul băilor deși este destul de bun, nu-l mai respectă nimeni, în lipsa controlului. Dacă cei chemați nu volesc a arăta vre-o considerație intelectualilor, cari nu pot călători la vre-o stațiune balneară pentru a se recrea, să aibe cel puțin în vedere că pe plajile Mureșului sunt zăclăni o mulțime de copii, pentru cari nu pot fi edificatoare scenele, ce le oferă o seamă dintre persoanele cari cerotează băile.

Stăruim pentru îndreptarea lucrurilor și așteptăm măsuri din partea dlui primar și a dlui chestor al poliției.

□ Dr. Ion Pescariu, medic primar internist la Spitalul județean s'a mutat în strada Crișan No. 10

Spicuri din presa maghiară

„Aradi Közlöny” și noua comisie interimară.

Ziarul „nobilului” Stauber, ocupându-se de nouă comisii interimare, se arată foarte revoltat de faptul că Alexandru Domău, vice președintele partidului maghiar din loc, a fost omis dintre membri și că în locul lui a fost numit inginerul Adler Tiberiu.

În continuare „Aradi Közlöny” scrie: „Aceasta ar fi o ofensă gravă adusă maghiarilor din Arad, căci în felul acesta are numai un singur reprezentant în comisiunea interimară, cu toate că majoritatea populației orașului Arad, o formează maghiarii, lucru foarte bine știut la București”.

Dar în afară de aceasta, continuă A. K., se aduce o jignire evreilor din Arad, care în număr zdrobitor de mare vorbește ungurește, simte ungurește și se declară maghiari intrinseci.

Chestiunea participării reprezentanților minorităților în consilii și comisii interimare nu o discutăm. Ne surprinde însă afirmația nerușinată, demnă de parvenitismul lui Stauber, că populația Aradului e în majoritate maghiară. Și aceasta, după proaspătul recensământ, care a dovedit contrariul. Cifrele vorbes în limba lor rigidă și de geaba sunt toate văicările de

bocitoare bătrână, a „nobilului” Stauber, căci situația nu se va schimba. „Aradi Közlöny” se vâlcărește în gamele spre a atrage din nou atenția asupra lui. Degeaba stimabile, cum cut vremurile lui Tisza Pišta!

O altă gugumănie: Evreii maghiari. E tot așa de imposibil ca și declarația lui Stauber de român și bun patriot.

A. K. indignându-se că evreii au reprezentant în comisia interimară, vrea să spună, că inginerul Adler Tiberiu, este reprezentantul numai al părții a evreilor, a evreilor sionisti, a cellalți evrei, naturalizați în posesia maghiară, sunt lăsați în voia sorții și așa, odată ce evreii ne-sionisti sunt înregimentați în partidul maghiar, aceștia de drept își au reprezentanții în persoana lui Ludovic Andor, care face parte din comisii reprezentând partidul maghiar. Acest lucru și logic și just. În consecință, ar trebui să ne mire atitudinea zăclănită a „Aradi Közlöny”. Dar nu. Cu atâtea de felul acesta, cu falsificarea și naturarea adevărului, precum interpretări tendențioase și alte mai grave, suntem obișnuiți din fițuicelul lui Stauber. Păcat, că din oraș și județ nu înțeleg acest și-l sprijinesc cu punga lor.

□ D E L A A D M I N I S T R A Ț I A Z I A R U L U I . Abonații nostri în restanță cu plata abonamentului pe jumătatea de an expirată, sunt rugați cu o deosebită insistență a-l achita de urgență. Abonații nostri trebuie să aibă în vedere, faptul că nu li s'a cerut abonamentul înainte, și greutatea cu cari luptăm pentru a le da un ziar cu adevărat românesc. Deci, achitați de urgență abonamentul restant.

□ Nădlac. Duminecă după masă, băiatul Trifon Tiron, ucenic în Nădlac s'a dus să facă o baie în Mureș. Cu toate că nu știa înota, el a intrat într-un vârtej care l-a luat și l-a făcut nevăzut. Luni, cadavrul a fost pescuit în fața Strandului comunal. S'a deschis o anchetă.

— Primarul din Nădlac, cu dela sine putere oprește locuitorii români — protejând pe slovaci — să-și treere grânul acasă. Atragem atențiunea autorităților asupra acestui caz.

D-I Titulescu se retrage din diplomație.

— În unele cercuri politice se vorbește cu insistență că dl Titulescu, ministrul României la Londra, ar intenționa să-și părăsească postul său și să se retragă din viața politică. Cauzele acestui gest ar fi insuccesele politice pe cari le-a avut dl Titulescu cu ocazia încercărilor d-sale de a alcătui guvernul, precum și alte nemulțumiri pe cari le-ar fi avut ulterior. Se vorbește că d-sa după părăsirea postului de ministru pelenipotențiar la Londra nu se va retrage în țară, ci va rămâne în străinătate.

Se afirmă că postul de ministru al României la Londra, după plecarea dlui Titulescu, va fi ocupat de către dl Burileanu sau de către dl Gatorsky.

Uman și veterinar.

Un student în medicina umană, întrebat de o doamnă, de ce nu diază medicina veterinară, acoluzând fiind dumping de medici.

Eu simt nevoia — răspunde studentul — să vorbesc cu pacienții Veterinar fiind, conversația s'ar la următoarea propoziție (stăbăte ușor cu palma pe umărul nel): Fa Iolană, ce boală ai?..

România. — Portărelele Judec.

G. 1492/1931.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE

În baza execuției de escomptă efectuată în ziua de 8 Aprilie pe baza deciziei Judecătorei N. 6306 și No. 8088/1931 obiecte chestrate în procesul verbal de cutle No. G. 1492/1931 și aușaluri de bumbac, 184 carpe de 67 m. barchet etc. prețuite de lei 73 635 cuprinse în favorul de Păstrare Glă și Elber și Fleisner reprezentat prin Dr. Rudolf Rogu vocat din Pâncota contra loșiei pentru suma de Lei 12.000 — capital interese de 15%, dela 1 ianuarie 1931 precum și spesele luate până în prezent se vor licita publică în Pâncota în ziua de 27 Iulie 1931 la d.m. conf. art. de lege IX. §. 108 și 108 din anul 1881 al legii Această licitație se va face în favorul Casei Generale de E. Arad pentru capitalul de lei Siria, la 2 Iulie 1931.

Set. portărelele D. Anton

No. 278.

Vă rugăm achitați abonamentul